

aby tento právní poměr byl soudním rozsudkem na jisto postaven. Že by žalující strana byla návrh ten učinila pozdě, poněvadž právní poměr, který má být rozsudkem na jisto postaven, byl sporným již na počátku ústního jednání v první stolici, nelze tvrditi, neboť v prvním odstavci Šu 236 c. ř. s. zcela všeobecně a neomezeně jest žalobci dovoleno, by mezitimný návrh na zjištění sporného práva nebo právního poměru vznesl při ústním přeličení kdykoliv až do jeho ukončení bez ohledu na to, kdy v procesním řízení právo nebo právní poměr staly se spornými, a totéž plyne i z motivů osnovy civilního řádu soudního, k Šu 236 připojených. Podle druhého odstavce Šu 236 c. ř. s. ovšem nelze návrh zjišťovací připustiti, brání-li tomu předpisy o předmětné příslušnosti, ale tohoto případu zde není, neboť obě strany vzhledem na ocenění žalobního nároku v původní žalobě na 200.000 Kč, jakož i výši interesse, nyní žalující stranou žádaného, zřejmě předpokládaly, že pro mezitimný návrh na zjištění, vznesený žalující stranou, jest předmětně příslušným obecný senát sborového soudu podle prvního odstavce Šu 50 j. n. a nikoli soud okresní. Žalovaná strana také vůbec ani netvrdila, že zjišťovací návrh strany žalující měl být odmínut pro nepřislusnost podle druhého odstavce Šu 236 c. ř. s. Není tedy podstatnou vadou, že žalující strana neuvedla obdobou druhého odstavce Šu 56 j. n. hodnoty tohoto mezitimného návrhu na zjištění. Ovšem bude povinna učiniti tak dodatečně v první stolici vzhledem na platné předpisy o určování nákladů rozepře a vyměřování soudních poplatků včetně rozsudečného.

Čís. 3849.

Právoplatně přijatý člen společenstva může se domáhati pořadem práva neplatnosti usnesení valné hromady, jímž byl proti stanovám z družstva vyloučen.

(Rozh. ze dne 13. května 1924, Rv I 90/24.)

Žalobní prosbě člena družstva invalidů proti tomuto jako žalovanému o neplatnost usnesení valné hromady, vylučujícího žalobce z družstva, jehož byl členem, a měnicího stanovy, o b a n i ž š í s o u d y vyhověly. N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání žalovaného družstva.

D ů v o d y:

Po právní stránce poukázaly již oba nižší soudy na to, že v době, kdy žalobce usnesením valné hromady žalovaného družstva z družstva byl vyloučen, vyloučení to dle jasného znění stanov tehda platných se vůbec státi nemohlo, když předpoklad pro vyloučení žalobce z družstva, uvedený v čl. 7 III. stanov nebyl tvrzen aniž jest dán. Poněvadž dle stanov družstva, platných v době konání valné hromady, družstvo nemohlo žalovaného ani jednohlasným usnesením valné hromady vyloučiti, jest pro posouzení věci nerozhodno, zda žalobce při této valné hromadě hlasoval proti svému vyloučení, či se jen proti němu ohradil,

či konečně, zda vůbec byl vyloučen z hlasování, poněvadž šlo o jeho osobu. Nebylo-li však vyloučení žalobce dle stanov družstva, platných v době konání valné hromady, vůbec možno, zůstal žalobce přes usnesení valné hromady o jeho vyloučení členem žalovaného družstva, a v důsledcích toho ani usnesení o změně stanov nestalo se jednohlasně, jak to stanovy výslovně žádají, a jest proto i toto usnesení valné hromady neplatným. Z toho plyne, že žalobce, který, jak žalované družstvo samo připouští, má zájem na zjištění, že jeho vyloučení z družstva jest neplatným, má též zájem na neplatnosti valnou hromadou usnesené změny stanov, a jsou tu proto i ohledně tohoto žalobního žádání podmínky určovací žaloby ve smyslu Šu 228 c. ř. s. Jsou tedy rozhodnutí nižších soudů, vyhovující také v tomto směru prosbě žalobní, stavem věci a zákonem plně odůvodněna, a výtky, činěné napadenému rozsudku v tomto směru, lichými. Jest sice správné, že ustanovení stanov o vyloučení pravoplatně přijatého člena může býti pro žalované družstvo obtížné po případě i osudné, leč tvrzení dovolání, že se ustanovení to přičí předpisům zákona o společenstvech a dobrým mravům, není správné, neboť družstvo, když se svého času o stanovách usnášelo, molilo a musilo si býti vědomo důsledku tohoto ustanovení stanov, a když se přes to na tomto znění stanov usneslo, musí vzíti na sebe případné obtíže, dotýkající se jeho práva, zbaviti se pravoplatně přijatého člena, a nemůže nyní o ustanovení tomto tvrditi, že odporuje zákonu nebo přičí se dobrým mravům, protože mu činí nemožným, aby se zbavilo nepohodlného snad, avšak pravoplatně přijatého člena. Jaké důsledky družstvo z tohoto stavu věci vyvodí, pokud se týče vyvoditi musí, jest pro tento spor nerozhodno.

Čís. 3850.

Dopravní řád železniční.

Není třeba, by k reklamaci byl přiložen přijímací list nebo duplikát nákladního listu.

Ručení dráhy za škodu, vzniklé-li jiskřením len, dopravovaný v uzavřeném voze.

(Rozh. ze dne 13. května 1924, Rv I 122/24.)

Pohledávka proti dráze na náhradu škody vzniklím a hašením lnu, dopravovaného v uzavřeném voze, byla odesílatelem postoupena žalobci. Žalobě na dráhu o náhradu škody bylo vyhověno soudy všech tří stolic. Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Prisvědčiti jest odvolacímu soudu, že nenastalo podle Šu 98 (1) žel. dopr. ř. promlčení nároku žalobkyně na náhradu škody proti železnici za len, za dopravy shořelý. Zjištěno jest, že žalobkyně jako adresátka zbytky lnu, dne 4. května 1921 do stanice určení dopraveného,